

VOLKSE MUZIEK IN NEDERLAND

Populariteit, kerngegevens en media 2014

SAMENVATTING

Drie jaar na het eerste onderzoek naar de Nederlandstalige, volkse muzieksector (2011, MCN), laat de tweede duik in het genre zien dat de economische crisis ook hier zijn sporen heeft nagelaten.

Aantal artiesten: ongeveer 220 professionele artiesten

Het aantal artiesten in het volkse genre is de afgelopen jaren licht toegenomen.

Het aantal artiesten dat een professionele carrière nastreeft is ongeveer 220. Daarvan zijn 20 nationaal bekende topartiesten en ongeveer 40 zijn subtoppers; vaak nieuwe artiesten die hard werken aan hun carrière. Nog eens 160 zijn vooral regionaal bekend.

Optredens en bezoek: veel evenementen en horeca, minder besloten feesten

De optredens binnen de volkse muziek vinden vooral plaats op openbare evenementen (dorpsfeesten, feesttenten etc.), in de horeca en bij besloten feesten (bedrijfsfeesten, privé-feesten).

Het aantal openbare evenementen is licht gestegen naar ong. 320 in 2014. Ook is er in Nederland een groot, levendig netwerk van ong. 450 cafés en partycentra die regelmatig volkse artiesten een podium geven. Het publiek bij de betaalde openbare evenementen is wel gedaald, dat voor de horeca bleef ongeveer gelijk. De markt voor besloten feesten is daarentegen de afgelopen 3 jaar stevig ingestort.

Gages: vooral nieuwe subtoppers in de problemen

De topartiesten worden minder geboekt dan in 2011 en hebben vaak hun gages moeten verlagen.

Maar de grootste pijn zit bij de subtoppers: zij hebben geen nationale bekendheid en hun naam zorgt dus niet voor een volle zaal of feesttent, zij hebben daarom hun vergoeding stevig naar beneden moeten bijstellen. De regionale artiesten worden, dankzij hun lage gage, niet minder geboekt.

Populariteit genre: veel bezoekers, muziek streaming en fans

De populariteit van het genre is onverminderd zeer groot. Als het genre vergeleken wordt met andere genres, dan blijken de optredens van volkse muziek veel meer bezoekers te trekken dan jazz, klassieke muziek, musical, opera etc., maar minder dan pop en dance. Ook uit cijfers over social media en streaming van muziek blijkt dat de volkse artiesten goed scoren: niet zo populair als popartiesten, maar veel populairder dan jazz en klassieke muziek.

Media: weinig aandacht via landelijke media

Opvallend is de aandacht van de landelijke media voor volkse muziek. Die is namelijk, vooral vergeleken met de andere genres, zeer gering. Er zijn weliswaar enkele commerciële tv- en radiostations, maar hun bereik is meestal regionaal en niet groot.

Het platform Sterren.nl van AVROTROS is het enige medium dat consequent landelijke aandacht geeft aan volkse muziek. SBS6 heeft dit jaar ook aandacht besteed aan het genre.

Ondersteuning volkse muziek uit publieke middelen

De enige manier waarop via publieke middelen dit genre ondersteund wordt is via uitzendingen via de publieke omroep. Er is geen ondersteuning van artiesten (zoals in jazz en klassieke muziek) of van podia (zoals in jazz, klassieke muziek en popmuziek).

1 INLEIDING

De Nederlandstalige volkse muziek heeft al decennialang een vaste plaats in het Nederlandse muzieklandschap. Werd er in het verleden vaak besmuikt gesproken over het genre; enige jaren geleden was er sprake van een opleving. Door populaire, nieuwe artiesten kreeg het genre veel media-aandacht. En ook was er een opleving van het aantal live optredens en leken er meer artiesten een kans te wagen in dit genre.

Maar een hype kent zijn grenzen, helemaal als een stevige economische crisis zich aandient. Dit onderzoek heeft als doel om inzichtelijk te maken hoe het staat met de volkse, Nederlandstalige muziek in 2014, de optredens, de populariteit, hoe het door de crisis heen komt en wat de laatste trends zijn. Ook wordt ingegaan op de rol van de media.

Dit onderzoek is een tweede duik in dit specifieke genre. De eerste duik was in 2011, toen werd het onderzoek uitgevoerd in opdracht van Muziek Centrum Nederland. Voor dit onderzoek is gewerkt met dezelfde methodiek, door deels dezelfde onderzoekers.

Het betreft grotendeels beargumenteerde schattingen die tot stand zijn gekomen na onderzoek van concertagenda's, websites, gesprekken met artiesten, boekers, horeca-eigenaren, festivalorganisatoren, media en andere goed ingevoerde mensen uit dit genre. Ook is gebruikt gemaakt van informatie van overige instituten.

Muziekgenre indeling

Net als bij andere muziekgenres is de afbakening van het genre niet eenduidig: het gaat grotendeels, maar niet uitsluitend, om Nederlandstalig materiaal. En er is veel Nederlandstalige muziek die er niet (of bijna) bij hoort. De benaming die hier gebruikt wordt is: volks, of volkse muziek. In het rapport worden ook vergelijkingen gemaakt met andere muziekgenres. Deze zijn waar mogelijk en relevant uitgesplitst naar sub genres, zoals dance, mainstream, hiphop en alternative. Volkse muziek vatten sommigen ook op als een deel van pop. In dit rapport wordt het apart gezien; natuurlijk omdat het onderwerp van onderzoek is, maar ook omdat de volkse muziek zich meer dan de andere popgenres beweegt in een ander podiumcircuit. Klassieke muziek is hier kamermuziek én orkestmuziek.

Over de onderzoekers / Music Motion

Dit onderzoek is uitgevoerd door Ewout van der Linden van Music Motion, i.s.m. Sterren.nl, Jeroen Harmse en Shanna Lenior. Music Motion organiseert workshops en netwerkbijeenkomsten in verschillende muziekgenres en musical en onderzoekt periodiek de zakelijke kant van de muzieksector. Hoofdonderzoeker Ewout van der Linden deed dit onderzoek in 2011 voor Muziek Centrum Nederland, hij verzorgt ook de minor entrepreneurship aan conservatorium Codarts te Rotterdam.

Ewout van der Linden
Music Motion, 20 januari 2015

2 ARTIESTEN

Totaal aantal professionele artiesten: 220

Waarvan topartiesten: 20

Waarvan sub-topartiesten: 40

Waarvan regionale artiesten: 160

In Nederland zijn er ongeveer 220 professionele acts actief in het volkse genre. Dit zijn er iets meer dan 3 jaar geleden ingeschat (toen: 200). Het aantal professionele artiesten lijkt dus nog steeds groeiende. Vrijwel alle acts zijn soloartiesten of duo's. Bands of groepen zijn zeldzaam.

De 20 topartiesten van deze 220 hebben zogeheten "posterwaarde": ze zijn nationaal bekend, hun namen trekken publiek. Deze topartiesten van het genre treden ongeveer 100 tot 200 op. Het aantal optredens is de laatste jaren wel gedaald. Meer daarover in de paragraaf over dit onderwerp.

Enkele belangrijke namen: Jan Smit, Frans Bauer, Glennis Grace, Nick & Simon, Gerard Joling, Gordon, Jeroen van der Boom, Jannes, Gordon, Frans Duijts, Wolter Kroes, Rene Froger, de 3J's. Grensgevallen, want neigend naar een ander genre: Marco Borsato, Gers Pardoel, Ali B, Guus Meeuwis.

Er zijn verder ongeveer 40 sub-topartiesten. Ze zijn buiten het genre niet nationaal bekend, binnen het genre wel. Vaak genieten ze wel regionale bekendheid. Het betreft hier vaak de nieuwe artiesten die hard werken om een professionele carrière op te bouwen. Ze treden ongeveer 75 keer per jaar op. Wederom met uitschieters naar boven, tot ong. 200. Vooral bij hun is het aantal optredens en de vergoedingen ervoor stevig afgenomen.

Daarnaast zijn er ongeveer 160 overige professionele, maar regionale artiesten. Zij genieten geen nationale bekendheid, hebben er vaak een andere baan naast en treden ongeveer eens per week op, dus 50 keer per jaar. Opmerkelijk genoeg hebben zij minder te lijden van de crisis, daarover meer in hoofdstukken over optredens en inkomsten.

Benno de Leeuw / Rocket: *"Door alle talentenjachten denk je: iedereen kan artiest zijn. Het zijn er echt teveel die zich tegenwoordig als artiest voordoen, maar dat niet kunnen waarmaken."*

Adrie van den Berk / Berk Music: *"Ik zie de laatste jaren nog steeds veel nieuwe artiesten, prima hoor, maar als het peil naar beneden gaat, gaat dat ook ten koste van de naam van het genre."*

Naast de genoemde 220 zijn er nog eens honderden artiesten die niet echt als professional kunnen worden bestempeld. Zij treden vooral lokaal op en doen het zingen er min of meer als hobby erbij.

Dit document richt zich vooral op de professionele kant. Professioneel is hier: verdient enig inkomen met muziek, treedt regelmatig op en heeft een professionele presentatie (bv website, videoclip).

3 OPTREDENS

De optredens in de volkse muziek spelen zich grotendeels af op openbare evenementen, horeca en besloten feesten. Ook zijn er enkele artiesten die eigen concerttours ondernemen. Daarnaast worden er muzikreizen georganiseerd en lijken ook de voetbalkantine-optredens bezig met een (bescheiden) opmars. Over deze laatste optredens is te weinig bekend om geschatte cijfers op te nemen in dit onderzoek.

Behalve bij de concerttours (langs Nederlandse podia) lijkt er wat betreft optreedplekken nauwelijks overlap met andere muziekgenres. Dus: de uitvoeringspraktijk van het volkse genre speelt zich duidelijk op andere plekken af dan die van pop, jazz, klassiek.

De opzet van de optredens in het volkse genre verschilt duidelijk van andere muziekgenres. De optredens zijn meestal kort, van slechts één nummer tot een half uur, en meestal met geluidsband, soms met liveband. Per evenement worden in de regel meerdere artiesten geprogrammeerd. Dat varieert van 1 of 2 artiesten gecombineerd met ander entertainment, (bv een dj), tot het Mega Piraten Festijn waar per keer ong. 20 artiesten optreden.

Volledige, avondvullende concerten komen relatief weinig voor (wel bv door: 3J's, Gerard Joling, Toppers, Guus Meeuwis, Marco Borsato, Jan Smit, Nick en Simon).

Openbare evenementen

Totaal aantal: 320

Aantal optredens: 1.000

Publiek per jaar: 1.000.000

Gedurende het hele jaar worden er in Nederland openbare evenementen georganiseerd waarin vrijwel uitsluitend artiesten uit de volkse muziek worden geprogrammeerd. Deze evenementen vinden door het hele land heen plaats, met het zwaartepunt in de zomer. Door experts worden ze vaak genoemd feestoptredens, feesttenten, dorpsfeesten. Er zijn enkele grote of belangrijke evenementen met een landelijke uitstraling. Denk aan het Mega Piraten Festijn, TROS Muziekfeest op het Plein. Het succesvolle Dutch Valley in Spaarnwoude combineert volkse muziek met andere genres en komt het dichtst in de buurt van de bekende popfestivals.

Rudo de Raaff / PR-Indies: *"Ik zie nog steeds heel veel mensen bij alle feesten. Maar toch wat vaker Dj's die feestmuziek draaien. Begrijp ik best, want zo'n DJ is goedkoper. Toch jammer, want een echte artiest zorgt toch voor wat meer sfeer."*

Tamara Tol, zangeres: *"Het optreden is erg veranderd vergeleken met 5 jaar geleden. Iedereen weet dat de gages omlaag zijn gegaan, maar er is ook minder werk. Voor nieuwe artiesten is het moeilijker om geboekt te worden."*

Het betreft hier dus uiteenlopende evenementen die gemeen hebben dat er meerdere volkse artiesten optreden en dat ze plaats vinden op tijdelijke locaties. Naast genoemde feesttenten kan ook gedacht worden aan concertavonden bij kermissen, braderieën etc. Ook organiseren cafés regelmatig dergelijke grotere feesten buiten hun eigen zaak.

Trend:

Het aantal evenementen is hoger ingeschat dan in 2011 (toen: 300). Sommige experts zagen een stijging van het aantal evenementen, sommigen zagen een daling. Studie van agenda's van artiesten en overige gegevens leert echter dat 320 een goede schatting is.

Het aantal optredens bij deze evenementen is wel afgenomen. Was het gebruikelijk om enkele artiesten te boeken, waaronder soms top of subtop namen, tegenwoordig worden er vaker ook goedkopere Dj's geboekt. Op grotere evenementen worden nog makkelijk boven de 10 artiesten geboekt, op andere evenementen zijn dat er vaak 2 of 3.

Cafés, partycentra

Totaal aantal: 450

Aantal optredens: 11.250

Publiek: 850.000

Er zijn in Nederland honderden (kleinere) partycentra en cafés die regelmatig artiesten uit het volkse genre laten optreden. Vooral artiesten zonder nationale, maar met lokale bekendheid krijgen hier een kans: het grijze gebied tussen amateur- en professionele artiesten is hier te vinden. De optredens vinden vooral plaats op donderdag, vrijdag en zaterdag. Artiesten doen soms meer dan één partycentrum of café per avond. Het aantal optredens in deze gelegenheden varieert sterk. Soms eens per week, maar minimaal toch eens per maand. Ook het aantal bezoekers verschilt: bij cafés meestal tussen 50 en 75, maar dat kan in partycentra oplopen tot 500.

René Karst / zanger (na enig rekenwerk): "50 cafés in Drenthe!"

Jolanda Clement / JC Events: "10 in Breda, 10 in Tilburg, elke gemeente in Brabant heeft wel wat"

Willie Oosterhuis / Loaf Goan, presentator, organisator: "Elke stad en elk groter dorp heeft wel een meezingcafé. Dat blijft lekker doorgaan!"

Een schatting zegt dat er 450 van dergelijke cafés / partycentra zijn. Dat zijn er meer dan in het onderzoek van 2011. De reden is een nog beter onderzoek dan in 2011, op basis van meer bronnen. Volgens alle experts zijn het er niet meer of minder geworden.

Trend: de cafés en partycentra zijn de afgelopen jaren net zoveel volkse muziek blijven programmeren. Maar: de vergoedingen zijn stevig geslonken. Zo wordt er zelden meer dan €1000 per optreden betaald en is een vergoeding van ongeveer €500 gebruikelijk. De grote namen treden hier dus niet op, de subtop soms nog wel maar dan tegen een veel lagere gage dan enige jaren geleden.

Besloten feesten

Totaal aantal: 1000

Aantal optredens: 1200

Publiek per jaar: 200.000

De besloten feesten (bedrijfsfeesten, huwelijksfeesten etc.) boden altijd een belangrijke inkomstenbron voor artiesten uit het volkse genre. Maar vooral het aantal van deze feesten (5000 geschat in 2011) is de laatste jaren zeer sterk verminderd. Ook is minder geld beschikbaar voor feesten die nog wel plaatsvinden.

Zowel artiesten uit de top, als de subtop als de overige professionals hebben hieronder te lijden. Uit studie van concertagenda's, gesprekken met artiesten en de experts is ingeschat dat het aantal van de besloten feesten geslonken is naar ong. 1000 per jaar. Er wordt meestal 1, maar soms meerdere artiesten geboekt. We gaan hier uit van 1200 optredens.

Overige podia

Publiek per jaar: minimaal 100.000

Veel organisatoren en artiesten organiseren optredens die niet vallen onder hiervoor genoemde categorieën.

Schattingen over de "overige podia" zijn niet te maken, maar bovenstaande duidt in elk geval op een minimum van 100.000 bezoekers. De overlap met andere muziekcircuits zou zich hier met name kunnen bevinden.

Trend: uit meerdere bronnen is vernomen dat voetbalkantines vaker volkse muziek programmeren. Ook muziekreizen, waarbij enkele artiesten samen met het publiek op reis gaan is een relatief nieuwe ontwikkeling.

4 POPULARITEIT

De populariteit van volkse muziek vergeleken met andere genres

De populariteit van het volkse genre wordt hier bekeken op basis van het bezoek aan optredens en de online interesse. Omdat populariteit een relatief begrip is, vergelijken we hier die van de volkse muziek met cijfers uit overige muziekgenres. De drie gekozen genres zijn klassieke muziek, jazz en popmuziek. Let wel: de popmuziek wordt hier breed genomen, dus inclusief dance, rock, hiphop etc. Zie voor de afbakening van de genres de inleiding

Bezoek aan optredens

Zoals uit vorige hoofdstuk bleek schatten we in 2014 ongeveer 12.570 optredens van volkse artiesten. Daarvoor zijn er ruim 2 miljoen bezoeken.

Met behulp van cijfers uit overige onderzoeken (door onder meer VNPF, VSCD, Festival Monitor 2014 Respons en voormalig MCN/TIN) kunnen we de volgende vergelijking maken met overige muziekgenres.

Optredens en bezoek: vergelijk muziek genres		
Genre	Aantal bezoekers	Aantal concerten / festivals
Pop: mainstream / aternative	8.778.000	9.126
Dance	2.700.000	168
Volks	2.150.000	12.570
Klassiek	1.869.000	6.349
Musical / Operette	1.650.000	2.500
Jazz	1.358.000	3.489
Hiphop	763.000	800
Opera / muziektheater	480.000	1.300

Voorbehoud: de cijfers uit bovenstaande tabel komen uit verschillende bronnen, die een festival of optredens verschillend definiëren. De cijfers over jazz en klassiek zijn van resp. 2011 en 2012. De cijfers over hiphop gedaan op basis van schattingen van podiumprogrammeurs en de cijfers van VNPF. Alle bronnen staan in de bijlage vermeld.

Conclusie: de volkse muziek is wat bezoek betreft het derde muziekgenre van Nederland. Het heeft meer bezoekers dan jazz en klassieke muziek, maar minder dan popmuziek of dance. Ook interessant: volkse muziek bestaat uit zeer veel kleine optredens, meer dan bij andere genres.

Online interesse

Anno 2014 speelt de online interesse een grote rol in de muziekwereld. Muziekpromotie vindt grotendeels on line plaats, bijvoorbeeld via social media en websites. Vooral de social media Facebook en Twitter zijn goede graadmeters van de populariteit van artiesten.

Maar ook afname van muziek is verplaatst naar digitale diensten, denk hierbij aan bv streaming diensten als Youtube en Spotify.

De achterban van de volkse muziek is, net als bij klassieke muziek, nooit een voorloper geweest als het gaat om online diensten. Toch blijkt uit onderstaande cijfers dat volkse artiesten veel aanhang hebben op social media. Hoewel de hiphop-artiesten de meeste aanhang hebben, is die voor volkse artiesten vele malen groter dan die voor klassieke- of jazz-artiesten.

Ook interessant: de grote namen in de volkse muziek verslaan de grote namen in de popmuziek. Het gaat dan óók om volkse artiesten die niet nationaal bekend zijn!

Social Media in verschillende muziekgenres		
Genre	Facebook vrienden	Twitter volgers
Hiphop	44.236	45.905
Pop: mainstream	28.179	52.933
Volks	23.300	30.600
Pop: aternative	14.861	7.541
Klassiek	9.763	912
Jazz	3.253	1.064

Peildatum mei 2014, het gemiddelde aantal volgers/vrienden van artiesten vergeleken per muziekgenre

Ook hier enige toelichting: de cijfers zijn gemiddelden van de scores van belangrijke namen uit een genre. Dance is niet opgenomen omdat Nederlandse artiesten in dit genre vooral buitenlandse volgers hebben; het gaat hier om populariteit in Nederland.

Wat betreft streaming van muziek is hiphop het meest populair, maar in dit geval gevolgd door de volkse muziek. Youtube filmpjes, toegankelijker dan Spotify en daarom als eerste criterium gekozen, worden vaker bekeken dan die van volkse artiesten. Maar de volkse muziek wint het klassiek, jazz en zowel mainstream als alternatieve popmuziek.

Streaming in verschillende muziekgenres		
Genre	Youtube views	Spotify streams
Hiphop	6.136.674	1.906.898
Volks	1.300.000	220.000
Pop: Mainstream	1.243.777	1.073.453
Pop: Alternative	526.864	595.797
Jazz	350.000	29.000
Klassiek	175.000	9.000

Peildatum mei 2014, het hoogste aantal views/streams per artiest in 4 muziekgenres vergeleken.

Conclusie: Volkse muziek heeft ook buiten de live concerten een enthousiaste achterban: de liefhebbers van het genre zijn via social media zeer betrokken bij hun idolen en streamen hun muziek erg vaak. De voorsprong van popmuziek is hier wisselend, maar klassieke muziek en jazz liggen hier flink achter.

5 GELDSTROMEN

De belangrijkste geldstromen zijn gelieerd aan de concertpraktijk en geluidsdragerverkoop. Alleen over de inkomsten van artiesten uit optredens zijn schattingen te geven. Dit is volgens de experts veruit de belangrijkste inkomstenbron, die geluidsdragerverkoop vele malen overstijgt.

- Gegevens over verkoop merchandising en sponsoring zijn niet bekend, maar lijken, ook op basis van gesprekken met experts, niet groot.
- De volkse muziek wordt niet gesubsidieerd. Bij popmuziek (mainstream, alternative en hiphop) worden veel podia en festivals ondersteund door vooral gemeentelijke subsidies. In de klassieke muziek, opera en jazz zijn het zowel bands, ensembles, orkesten als podia en festivals die subsidie ontvangen. Bij de volkse muziek is hier geen sprake van; de enige manier waarop publieke middelen bijdragen aan dit genre is door zendtijd op publieke media. Hierover meer in het hoofdstuk over media.

Inkomsten artiesten uit optredens: **Ongeveer €37 mln. per jaar.**

Dat is beduidend minder dan 3 jaar geleden (€50 mln.). Dat heeft de volgende redenen:

- Instorten markt voor besloten optredens. Bedrijven huren veel minder in, huwelijksfeesten vinden wel plaats maar hebben minder budget.
- Lagere gages voor de top, maar vooral voor de subtop.

Dat er de inkomsten niet nog verder gekelderd zijn is hoofdzakelijk te danken aan het feit dat artiesten onder de regionale-artiesten weinig last lijken te hebben gehad van de crisis: café optredens voor deze artiesten gingen bijvoorbeeld gewoon verder.

Menno Muis / Lukassen Producties: *“€500 wordt nog wel weggedronken op een avond. Maar alles boven de €2.000 heeft het nu even niet makkelijk”*

De gages zijn dus beduidend ager geworden. Voor de top lijkt de gagevermindering soms mee te vallen. Dit verschilt wel per artiest, en per optreden. Exacte cijfers worden niet bekend gemaakt; we gaan hier uit van een gage van €10.000 per optreden. Voor de subtop is het een stuk lastiger geweest. Het ontbeert hun aan nationale bekendheid; noodgedwongen hebben ze hun gages zeer stevig moeten verlagen. Natuurlijk varieert dit per soort optreden, na enkele artiesten en managers te hebben geraadpleegd gaan we hier uit van €2.000.

Geluidsdragerverkoop

De totale markt voor geluidsdragers stijgt sinds 2013 weer en bedraagt ruim €130 miljoen euro. Dit is de eerste stijging sinds enige jaren.

De geluidsdragerverkoop (cd's, dvd's en downloads) kende in het volkse genre de afgelopen jaren een minder grote daling dan in de overige muziekgenres. Fysieke geluidsdragers (cd's, dvd's) hielden in het genre beter stand dan andere genres. Er werd minder gedownload dan in andere genres.

Toch is vooral streaming bezig aan een stevige opmars in het volkse genre. Zoals hiervoor bleek zijn vrijwel alle artiesten on line goed aanwezig, bieden ze bijna allemaal hun muziek aan op Youtube en Spotify. De streaming diensten worden ook gemakkelijker toegankelijk voor hun luisteraars doordat ze vaker gelinkt zijn aan een televisie-abonnement en er dus geen creditcard bij nodig is. Kortom: ook in het volkse genre zou er weer een stijging kunnen plaatsvinden.

Aloys Buys, Volendam Music: *"Inkomsten wat betreft voor on line verkoop gaan met sprongen vooruit. Per week wordt dat beter, vooral door Youtube, Spotify, iTunes etc."*

We wagen ons hier toch niet aan schattingen de geluidsdragerverkoop in het volkse genre. De cijfers voor het Nederlandstalige genre zijn al enige jaren oud, voor de introductie van belangrijke streaming diensten in Nederland en omvatten ook populaire artiesten die nadrukkelijk niet bij het volkse genre horen.

Conclusie: de grootste omzet van de volkse muziek vindt plaats in de live-sector. Hoopvol zijn streaming van muziek, de cd-verkoop levert weinig meer op. In tegenstelling tot pop, klassiek, jazz en nog enkele kleinere genres, wordt volkse muziek niet ondersteund door publieke middelen.

6 MEDIA

De media die aandacht besteden aan volkse muziek zijn in te delen in commerciële en publieke media. Beide soorten media ondernemen vaak meer activiteiten dan het uitzenden van traditionele radio- en tv-uitzendingen. Behalve internetradio, organiseren ze ook regelmatig evenementen, stellen hitparades samen etc.

De geraadpleegde experts zijn unaniem in hun oordeel over de media-aandacht voor volkse muziek anno 2014: die is veel te karig. Het steekt hun dat vooral landelijke media geen aandacht bieden aan de subtop artiesten, ondanks hun brede populariteit. Maar ook veel topartiesten zijn vrijwel nooit terug te vinden in de publieke media.

Paul Jong / Artist and Company: "Landelijke uitstraling is keihard nodig anders blijf je als volkse artiest maar in je eigen cirkeltje draaien".

Stef Ekkel / zanger: "Ik ben wel eens jaloers op de andere genres, daar leer je op tv-programma's de artiest echt als mens kennen. In mijn genre mag je hoogstens snel even je liedje zingen."

Tom Peters / NRGY Music: "De aandacht van de publieke media voor volkse artiesten is eigenlijk beschamend. Er zijn zo veel liefhebbers, maar we zien de minder bekende namen vrijwel nooit op televisie".

Benno de Leeuw / Rocket BV: "Een artiest echt nationaal laten doorbreken is moeilijk, en in de volkse muziek ontbreekt daarvoor nu een platform."

Hieronder een kort overzicht van de media die aandacht besteden aan volkse muziek.

Publieke media

AVROTROS (Sterren.nl)

De enige omroep die in 2014 noemenswaardige aandacht besteedt aan volkse muziek in Nederland is de AVROTROS, en dan met name via het platform Sterren.nl.

Sterren.nl doet dit hoofdzakelijk door middel van een internet-radiostation, een website met daarop acties en services voor volkse artiesten (bv talenten.nl), televisieprogramma's op tv die het stempel Sterren.nl meekrijgen en enkele live-evenementen per jaar, de zogeheten TROS Muziekfeesten op het Plein. In 2014 heeft Sterren.nl geen uitzendingen via FM-radio, ook niet via de kabel. De enige aandacht die de AVROTROS via FM besteedt aan volkse muziek is via Radio 2 Gouden Uren.

Interessant is de vergelijking van de aandacht die overige muziekgenres krijgen binnen de publieke omroep. De meeste aandacht gaat er naar popmuziek, dit genre is ook populairder en groter dan de volkse muziek. Maar ook jazz en klassieke muziek krijgen veel meer aandacht dan volkse muziek.

Publieke omroep: TV

Uit cijfers van NPO blijkt dat in de eerste 7 maanden van 2014 de genres jazz en volkse muziek het minste zendtijd kregen. Klassieke muziek kreeg ruim 2 keer zoveel zendtijd als volkse muziek. Veruit de meeste aandacht ging naar popmuziek.

Muziek op NPO1, NPO2 en NPO3	
Genre	Aantal uur
Pop: hiphop, mainstream en alternative	14.377
Klassiek	5.038
Volks	2.208
Jazz	2.184

Aantal uren zendtijd voor verschillende genres op publieke tv omroepen, 2014 t/m juli. Cijfers NPO.

Publieke omroep: Radio

Ook op de publieke FM-radio staat popmuziek bovenaan. Kreeg jazz weinig aandacht op tv, op radio is de zender Radio 6 aan dit genre gewijd. Meer nog dan bij de publieke TV zenders, is volkse muziek op de publieke radio vrijwel geheel afwezig.

Muziek op publieke radiostations	
Genre	Radiostation
Pop: hiphop, mainstream en alternative	3FM, FunX, deels NPO Radio 2 en 5
Klassiek	NPO Radio 4
Volks	Soms NPO Radio 2
Jazz	NPO Radio 6

Commerciële media

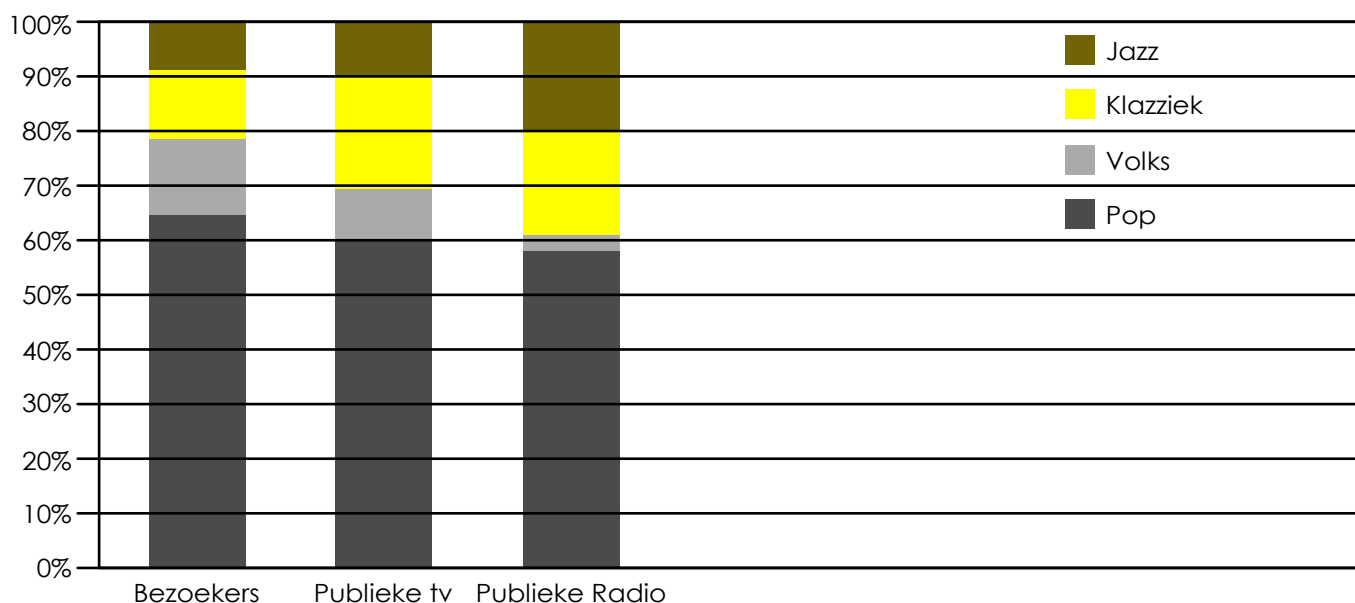
Van de nationale commerciële media besteedt alleen SBS6 enige aandacht aan volkse muziek, bij RTL4 zijn soms artiesten te gast in tv-programma's.

Er zijn daarnaast een aantal commerciële media die in wisselende mate aandacht geven aan het genre. Uit cijfers van GfK / NLO blijkt dat het bereik van deze zenders een flink stuk lager ligt dan die van de nationale zenders.

Zo bereikt het publieke 3FM een luistercijfer van 10% (NLO, feb/mrt 2014) tegenover radiozender 100% NL, dat ong. 4,3% bereikt. Maar de overige commerciële zenders die hieronder staan, bereiken bij elkaar nog veel minder dan 5,2% (deze categorie binnen Nationaal Luister Onderzoek omvat nog meer zenders).

- SBS6: landelijk commerciële zender, zendt talentenjacht Bloed Zweet en Tranen uit. Dit programma bereikte rond de 700.000 kijkers per aflevering en had als enige commerciële zender echt landelijk bereik.
- TV Oranje: TV Zender via internet en op de kabel (achter decoder) voor Nederlandstalige volksmuziek. Artiesten bestaan uit gevestigde namen, regio artiesten & aanstormend talent. Allemaal volks en Nederlandstalig. Kijken kan alleen tegen betaling.
- Radio NL: Vooral volkse muziek, via de FM in heel Nederland behalve centrum en zuidwest Nederland. Organiseren een concerttour i.s.m. TV Oranje. Heeft eigen app.
- Radio Oranje: De meer volkse kant van de volkse muziek, alleen te beluisteren via internet.
- 100% NL: Voornamelijk artiesten van Nederlandse bodem. Variërend van Engels- of Nederlandstalige Pop tot Nederlandstalige muziek. Ook veel muziek van buitenlandse artiesten. De meer pop-kant van de Nederlandstalige muziek krijgt hier airplay. De meer volkse of nog onbekende artiesten veel minder. Ook eigen app.
- PuurNL: Vroeger Radio Hollandio. Voornamelijk Nederlandstalige volkse muziek. Tevens nieuw talent. Alleen in de ether in Zuid Nederland.
- Radio Continu: Programmeren vooral volkse en popmuziek, naast Nederlandstalig ook Engels en Duits. Op FM in het oosten en noorden van Nederland.

Conclusie: de aandacht voor volkse muziek op nationale media is niet groot. Vooral als de populariteit van dit genre wordt afgezet tegen andere genres valt op dat de volkse muziek er slecht van af komt. Te weinig aandacht op televisie en vrijwel geen aandacht op de meest beluisterde radiostations via de kabel.

BIJLAGE 1

GERAADPLEEGDE BRONNEN

Yellowtipi.nl
Twitter
Facebook
Kroegenweb
Horeca NL
Bedrijfsschap horeca en Catering
Buma / Stemra
Van Spronsen en Partners
Misset
St. Nationaal Luister Onderzoek
Eventplanner
Rankingz
VSCD: Cijfers en kengetallen 2012
VNPF: Poppodia in 2012
Podiumpeiler 2011
Websites artiesten, zie betreffende bijlage
Stichting Nationaal Luister Onderzoek
Denis Doeland: Achtergrond, Radio wordt nooit meer zoals het was

De volgende experts:

Adrie van den Berk (Berk Music)
Aloys Buys (Volendam Music)
Benno de Leeuw (Rocket.nl)
Bob Vos (Cornelis Music)
Jolanda Clement (JC Events)
Menno Muis (Lukassen)
Paul Siteur (Sterren.nl)
Niel van Hoff (Tribe)
Paul Jong (Artist and Company)
Rudo de Raaff (PR Indies)
Sieb Kroeske (Perfect and More)
Tom Peters (NRGY Music)
Willie Oosterhuis (Loat Goan)
En diverse artiesten.

BIJLAGE 2

REKENDOCUMENT

Berekeningen Nederlandstalig / Populair

	top	sub-top	overige profs	lokaal talent	totaal
aantal artiesten	20	40	160		220
aantal optredens p/p	125	75	50		
totaal aantal optredens	2500	3000	8000	0	13500
gage/concert	€ 10.000	€ 2.000	€ 700	0	
totale inkomsten	€ 25.000.000	€ 6.000.000	€ 5.600.000	€ -	€ 36.600.000

	MPF	TMP	lokale feesten	NvO	totaal
aantal openbare evenementen	5	4	310	1	320
bezoekers per openbaar evenement	6000	8000	3000	8000	
aantal bezoekers openbare evenementen	30.000	32.000	930.000	8.000	1.000.000
aantal besloten / bedrijfsfeesten					1000
bezoekers besloten / bedrijfsfeesten					200.000
aantal partycentrum / café optredens					11.250
bezoeker partycentrum / café optredens					850.000
bezoekers overige podia					100.000
Totaal aantal evenementen					12.570
Totaal aantal bezoekers					2.150.000

controle: komen de aantallen artiesten en hun optredens wel overeen met de aantallen evenementen en hun programma?

	MPF	TMP	lokale feesten	NvO	partycentra/cafe's	bedrijfsfeesten	
aantal evenementen	5	4	310	1	11.250	1000	
aantal artiesten	24	24	3	4	1	1	
aantal 'speelbeurten'	120	96	930	4	11.250	1200	13.600

QUELLIJNSTRAAT 140
1073XM AMSTERDAM
020-6792879
06-28084421

WWW.MUSICMOTION.NL
INFO@MUSICMOTION.NL

KVK 34187509
IBAN NL11 INGB 0009 5196 93